

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/24-11052
Otsuse kuupäev 21.11.2024
Komisjoni koosseis Meelis Pirn

Tarbija
Kaupleja Nordic Motors OÜ (14339854)

Tarbija nõue Kahju hüvitamine

Resolutsioon:

1. Jätta tarbija avaldus rahuldamata.
2. Kui vaidlevad pooled otsusega ei nõustu, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Tarbija ostis kauplejalt 21.08.2024 kasutatud sõiduki Volvo S90, väljalaske aasta 2016, läbisõit 119 000 km. 08.06.2024 võttis tarbija kauplejaga ühendust ja teatas, et sõidukil esineb suurtel kiirustel vibratsioon. Selleks hetkeks oli tarbija sõidukiga läbinud 5000 km. Kui tarbija oli sõidukiga läbinud 9000 km, viis ta sõiduki kontrolli Swecar OÜ-sse. Kohapeal selgitas tarbija Swecar OÜ töötajale, et ta sõitis Hispaanias teetööde alas hooga vastu teravat teekatte serva.

Swecar OÜ-s leiti, et sõiduki rehvid on väga kõverad ja suure tõenäosusega see põhjustabki vibratsiooni. Tarbija oli arvamusel, et vibratsiooni põhjustab kulunud kardaan. Tarbija soovil eemaldas Swecar OÜ mehhaanik kardaan ja kontrollis selle seisukorda ning kulumist ei tuvastanud. Tuvastati viga Powerpulse kompressori temperatuuri anduris. Teadmata veel, et kardaan vahetamiseks puuduvad põhjused, pakkus kaupleja tarbijale, et hüvitab 50% kardaan ja Powerpulse kompressori vahetamise kuludest. Tarbija sellele ettepanekule ei vastanud; esitas avalduse tarbijakaitse komisjonile. Tarbija nõuab, et kaupleja hüvitaks 100% kardaan ja Powerpulse kompressori vahetamise kuludest.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja on seisukohal, et kuna tegemist on 8 aastat vana sõidukiga, siis võib eeldada, et kasutuse käigus võivad mõned puudused tekkida. Kauplejal ei ole kohustust muuta sõidukit uueväärseks. Kasutatud asja ostjal tuleb arvestada, et kasutatud asja senisest tavapärasest kasutamisest tingitud

kulumine ja sellega kaasnevad puudused, mida sarnastel uutel asjadel ei esine, ei kujuta endast veel lepingutingimustele mittevastavusi. Sõidukil võivadki mitmed osad vahetamist vajada ja see on sõiduki vanust arvestades mõistlikult usutav.

Kaupleja tugineb Riigikohtu on lahendile 3-2-1-23-10, mille punktis 12 on leitud, et VÕS § 217 lg 2 p 6 kohaselt ei vasta asi muu hulgas lepingutingimustele, kui tarbijale müügi puhul ei ole asi seda liiki asjadele tavaliselt omase kvaliteediga, mida ostja võis mõistlikult eeldada, lähtudes asja olemusest ja arvestades asja müüja, tootja, varasema müüja või muu vahendaja poolt asja teatud omaduste suhtes avalikult tehtud avaldusi, eelkõige asja reklaamimisel või etikettidel. Kasutatud asjade puhul tuleb arvestada sellega, et asja senisest tavapärasest kasutamisest tingitud kulumine ja sellega kaasnevad puudused, mida sarnastel uutel asjadel ei esine, ei kujuta endast veel lepingutingimustele mittevastavusi. Kauplejal ei ole kohustust muuta sõidukit uueväärseks.

Kaupleja tugineb Riigikohtu lahendile 2-21-1758, mille punktis 10.2 on leitud, et kasutatud sõidukite võõrandamise puhul ei ole sarnaselt muudele vanadele esemetele õige VÕS § 217 lg 2 p 2 ja § 77 lg 1 kohaldamisel lepingutingimustele vastavuse hindamisel lähtuda samalaadsete uute sõidukite omadustest. Lepingutingimustele vastavaks võib osutuda ka asi, millel on tuvastatud selle vanusele tavapärane kulumine või vananemine. Seega tuleb müügilepingu eseme lepingutingimustele vastavuse hindamiseks asja omadusi puudutava kokkuleppe puudumisel hinnata, mida võis ostja eseme vanust, kasutusotstarvet ja senist tegelikku kasutust arvestades müügilepingu eseme seisukorra kohta mõistlikult oodata. Kui müügilepingu eseme seisukord on halvem sellest, mida võis ostja eseme vanust, kasutusotstarvet ja senist tegelikku kasutust arvestades müügilepingu eseme seisukorra kohta mõistlikult oodata, võib tegemist olla müügilepingu eseme lepingutingimustele mittevastavusega VÕS § 217 lg 2 p 2 ja § 77 lg 1 tähenduses.

Kaupleja on seisukohal, et tarbija poolt esile toodud puudused vastavad sõiduki tavapärasele kulumisele ja eale, mis võivad kasutuse käigus avalduda ning et arvestades sõiduki vanust ja läbisõitu on kohane väita, et see oli müügi hetkel tehniliselt korras. Leitud puuduste olemus ja kõrvaldamise hind on niisugused, milliste avastamisega peab sellise sõiduki omanik arvestama ja nende kulude kandmine on sellise sõiduki omaniku jaoks ootuspärane ja harilik. Tarbija ei saanud esitada ning tehtud kontrollide ja ülevaatuste põhjal eeldada ega nõuda, et talle üleantud sõiduk peab olema uueväärne.

Kaupleja ei ole sõiduki kohta avaldanud teavet, et see on uueväärne või täiesti puudusteta, tarbija on soetanud teadlikult kasutatud sõiduki. Kaupleja on seisukohal, et ei ole enda lepingust tulenevaid kohustusi rikkunud ning on tarbijale üle andnud lepingutingimustele vastava sõiduki.

Kaupleja pakkus tarbijale heatahtlikult kompromissi. Kaupleja eesmärk on oma klientidele vastu tulla ning head suhet hoida, mistõttu kaupleja põhjendatud juhtudel ka hüvitab sõidukite remondi ning pakub kompromissi. Kuivõrd käesoleval juhul ei olnud tarbija pakutud kompromissiga nõus ning hilisemalt on kaupleja jaoks ilmnunud uusi asjaolusid, taganeb kaupleja esialgsest kompromissettepanekust ning on vastavalt koostatud vastusele seisukohal, et nimetatud puudused vastavad sõiduki vanusele ja normaalsele kulumisastmele. Välistada ei saa ka et tarbija võis ise sõidukile ettevaatamatusest kahju tekitada.

Komisjoni põhjendus:

Pooled sõlmisid müügilepingu. VÕS § 208 lg 1 sätestab müügilepingu poolte peamised kohustused: asja müügilepinguga kohustub müüja andma ostjale üle asja, ostja aga kohustub müüjale tasuma asja ostuhinna rahas ja võtma asja vastu. Käesoleval juhul on tegemist tarbijalemüügiga VÕS § 208 lg 4 tähenduses. VÕS § 7 lg 1 kohaselt loetakse võlasuhtes mõistlikuks seda, mida samas olukorras heas usus tegutsevad isikud loeksid tavaliselt mõistlikuks. VÕS § 7 lg kohaselt arvestatakse mõistlikkuse hindamisel võlasuhte olemust ja tehingu eesmärki, vastava tegevus- või kutseala tavasid ja praktikat, samuti muid asjaolusid. VÕS § 76 lg 1 sätestab, et kohustus tuleb täita vastavalt lepingule või seadusele. VÕS § 76 lg 2 kohaselt tuleb kohustuse täitmisel lähtuda hea usu ja mõistlikkuse põhimõttest, võttes arvesse tavasid ja praktikat. VÕS § 100 kohaselt on kohustuse rikkumine võlasuhtest tuleneva kohustuse täitmata jätmine või mittekohane täitmine, sealhulgas täitmisega viivitamine.

VÕS § 101 lg 1 p 3 annab võlausaldajale võlgnikupoolse kohustuse rikkumise korral õiguse nõuda kahju hüvitamist. VÕS § 115 lg 1 sätestab, et kui võlgnik rikub kohustust, võib võlausaldaja koos kohustuse täitmisega või selle asemel nõuda võlgnikult kohustuse rikkumisega tekitatud kahju hüvitamist, välja arvatud juhul, kui võlgnik kohustuse rikkumise eest ei vastuta või kui kahju ei kuulu seadusest tulenevalt muul põhjusel hüvitamisele.

VÕS § 127 lg 1 sätestab, et kahju hüvitamise eesmärk on kahjustatud isiku asetamine olukorda, mis on võimalikult lähedane olukorrale, milles ta oleks olnud, kui kahju hüvitamise kohustuse aluseks olevat asjaolu ei oleks esinenud.

Antud juhul ostis tarbija kasutatud auto. Riigikohus on selgitanud, et kasutatud sõidukite võõrandamise puhul ei ole sarnaselt muudele vanadele esemetele õige lepingutingimustele vastavuse hindamisel lähtuda samalaadsete uute sõidukite omadustest (vt RKTko 31.03.2023, [2-19-19586/85](#), p 14). Komisjon nõustub kaupleja väidetega, et autol, millel on vanust juba 8 aastat ja mille läbisõit on üle 100 000 kilomeetri, võivadki ilmned remondivajadused; neid aga ei saa pidada puudusteks, mille eest vastutab müüja.

Komisjon juhib ühtlasi tähelepanu asjaolule, et tarbija ei ole tõendanud, et kõnealusel autol vajab vahetamist kardan. Komisjoni istungil on tarbija selgitanud, et autol on all ikka veel needsamad kahjustatud rehvid, mis Swecar OÜ hinnangul suure tõenäosusega põhjustavadki vibratsiooni. Kindlasti ei vastuta kaupleja tegevuse eest – rehvide kahjustamise eest – mille on toime pannud tarbija.

Eeltoodust tulenevalt jätab komisjon tarbija nõude rahuldamata.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Meelis Pirn

/allkirjastatud digitaalselt/